
Dokument na rokovanie

A9-0384/2023

1.12.2023

SPRÁVA

o vykonávaní ustanovení zmluvy týkajúcich sa mimoriadnych legislatívnych postupov
(2023/2083(INI))

Výbor pre ústavné veci

Spravodajca: Victor Negrescu

OBSAH

	strana
DÔVODOVÁ SPRÁVA – SÚHRN FAKTOV A ZISTENÍ.....	3
PRÍLOHA: ZOZNAM SUBJEKTOV ALEBO JEDNOTLIVCOV, OD KTORÝCH SPRAVODAJCA DOSTAL INFORMÁCIE	4
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	5
INFORMÁCIE O PRIJATÍ GESTORSKÝM VÝBOROM.....	14
ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE.....	15

DŮVODOVÁ SPRÁVA – SÚHRN FAKTOV A ZISTENÍ

Cieľom správy je zdôrazniť potrebu vzájomnej lojálnej spolupráce medzi európskymi inštitúciami, dodržiavania pravidiel vyplývajúcich zo zmlúv a včasného rozhodovania pri zachovaní úplnej transparentnosti.

V správe sa uvádza výber politicky relevantných prípadov, v ktorých sa Rada nezapojila do vzájomnej lojálnej spolupráce, a na základe týchto príkladov sa zdôrazňuje, kde a ako sa uplatňuje mimoriadny postup.

Ustanovenia zmluvy o postupoch tvorby práva sú v súvislosti so zapojením inštitúcií a mierou ich účasti jednoznačné.

V niektorých prípadoch je však jasné, že medzi Parlamentom a Radou sa neuskutočnili žiadne podstatné rokovania, z čoho vyplýva, že je ťažké určiť, kam až siahajú povinnosti lojality a práva a právomocí inštitúcií.

Napríklad v súvislosti s vyšetrovacími právomocami Parlament vyčíta Rade jej neochotu spolupracovať, pričom Rada zastáva názor, že rokovania nadviaže len v prípade, že predmetný návrh bude plne odrážať pozíciu Rady. Predmetný návrh je otvorený už tretie volebné obdobie, no o spise sa doteraz neuskutočnila žiadna racionálna politická diskusia.

V iných prípadoch, ako je napr. Schengenská dohoda, spočíva mimoriadny legislatívny postup v prijatí legislatívneho aktu Radou po získaní stanoviska Parlamentu. Správa zdôrazňuje, že postup je zásadný aj v prípade konzultácií, a pripomína najmä situáciu týkajúcu sa pristúpenia Rumunska a Bulharska k schengenskému priestoru voľného pohybu, ktorý bol na niekoľko rokov odložený a zablokovaný neodôvodneným vetom, pričom pripomína žiadosť Parlamentu a Komisie, aby sa tak stalo do konca roka 2023.

V správe sa tiež trvá na tom, že je potrebné vymedziť presné požiadavky týkajúce sa časového rámca na prijatie aktu Radou, a v tejto súvislosti sa navrhuje, aby sa zverejnili aj verejné pozície členských štátov v čase prijatia aktu v Rade, a to aj zavedením záväzného odôvodnenia vo všetkých prípadoch, keď členské štáty uplatnia na konkrétne rozhodnutie právo veta.

**PRÍLOHA: ZOZNAM SUBJEKTOV ALEBO JEDNOTLIVCOV, OD KTORÝCH
SPRAVODAJCA DOSTAL INFORMÁCIE**

Spravodajca na vlastnú zodpovednosť vyhlasuje, že nedostal informácie od žiadneho subjektu ani osoby, ktoré treba uviesť v tejto prílohe podľa článku 8 prílohy I k rokovaciemu poriadku.

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o vykonávaní ustanovení zmluvy týkajúcich sa mimoriadnych legislatívnych postupov (2023/2083(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii (ZEÚ), a najmä na jej článok 13 ods. 2,
- so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), a najmä na jej článok 223 ods. 1, článok 226 ods. 1 a články 293 a 296,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. februára 2017 o zlepšení fungovania Európskej únie využitím potenciálu Lisabonskej zmluvy¹,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. februára 2017 o možnom vývoji a úpravách súčasnej inštitucionálnej štruktúry Európskej únie²,
- so zreteľom na záverečnú správu Konferencie o budúcnosti Európy, a najmä na jej návrh 39 o rozhodovacom procese EÚ,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu (EÚ, Euratom) 2021/1163 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú pravidlá a všeobecné podmienky upravujúce výkon funkcie ombudsmana (štatút európskeho ombudsmana) a zrušuje rozhodnutie 94/262/ESUO, ES, Euratom³,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 9. júna 2022 o práve iniciatívy Európskeho parlamentu⁴,
- so zreteľom na svoje uznesenia z 18. októbra 2022⁵ a 12. júla 2023⁶ o pristúpení Rumunska a Bulharska k schengenskému priestoru,
- so zreteľom na svoju pozíciu z 3. mája 2022 k návrhu nariadenia Rady o priamych a všeobecných voľbách poslancov Európskeho parlamentu, ktorým sa zrušuje rozhodnutie Rady (76/787/ESUO, EHS, Euratom) a Akt o priamych a všeobecných voľbách poslancov Európskeho parlamentu pripojený k tomuto rozhodnutiu⁷,
- so zreteľom na svoju pozíciu z 15. júna 2023⁸ a z 13. septembra 2023⁹ k zloženiu Európskeho parlamentu,
- so zreteľom na svoju pozíciu z 23. mája 2012 k návrhu nariadenia Európskeho

---

¹ Ú. v. EÚ C 252, 18.7.2018, s. 215.

² Ú. v. EÚ C 252, 18.7.2018, s. 201.

³ Ú. v. EÚ L 253, 16.7.2021, s. 1.

⁴ Ú. v. EÚ C 493, 27.12.2022, s. 112.

⁵ Ú. v. EÚ C 149, 28.4.2023, s. 11.

⁶ Prijaté texty, P9_TA(2023)0278.

⁷ Ú. v. EÚ C 465, 6.12.2022, s. 171.

⁸ P9_TA(2023)0243.

⁹ P9_TA(2023)0311.

parlamentu o podrobných ustanoveniach o výkone vyšetrovacích právomocí Európskeho parlamentu, ktorým sa zrušuje rozhodnutie Európskeho parlamentu, Rady a Komisie 95/167/ES, Euratom, ESUO¹⁰,

- so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku, ako aj na článok 1 ods. 1 písm. e) rozhodnutia Konferencie predsedov z 12. decembra 2002 o postupe schvaľovania vypracovania iniciatívnych správ a na prílohu 3 k tomuto rozhodnutiu,
  - so zreteľom na správu Výboru pre ústavné veci (A9-0384/2023),
- A. keďže mimoriadne legislatívne postupy môžu mať niekoľko rôznych foriem, pričom Európsky parlament buď uplatňuje právo priamej iniciatívy, alebo sa vyžaduje jeho súhlas, alebo v iných prípadoch sa s ním len konzultuje a Rada prijme konečné rozhodnutie bez toho, aby bola povinná prijať pozmeňujúce návrhy Parlamentu;
  - B. keďže pre Radu sa plánujú ďalšie mimoriadne legislatívne postupy, v rámci ktorých bude Rada povinná udeliť svoj súhlas Európskemu parlamentu buď hlasovaním kvalifikovanou väčšinou, alebo jednomyseľne;
  - C. keďže mimoriadne legislatívne postupy sú postupy, ktoré buď obmedzujú alebo oslabujú úlohu Parlamentu ako spoluzákodarcu na rovnakom základe ako Rada; keďže inštitúcie preto musia v tejto súvislosti opätovne nastoliť rovnováhu;
  - D. keďže zmluvami sa Parlamentu priznáva priame právo iniciatívy, pokiaľ ide o jeho vlastné zloženie, voľbu jeho poslancov a ich štatút, štatút európskeho ombudsmana a vyšetrovacie právomoci Parlamentu, čo sú prípady, v ktorých sa uplatňujú mimoriadne legislatívne postupy; keďže treba dôkladne preskúmať rôzne oblasti uplatňovania mimoriadneho legislatívneho postupu, ako aj rôzne úlohy Parlamentu v prípadoch, keď sa vyžaduje jeho súhlas alebo sa s ním len konzultuje, alebo ak namiesto toho koná ako iniciátor právnych predpisov, pričom treba mať na pamäti, že mimoriadny legislatívny postup v zmluvách sa používa v niektorých citlivejších oblastiach politiky, napríklad rozpočet, medzinárodné dohody atď.;
  - E. keďže všetky mimoriadne legislatívne postupy sú jednotlivo vymedzené v ZFEÚ;
  - F. keďže mimoriadne legislatívne postupy majú osobitné a posilnené ústavné postavenie v porovnaní s riadnymi legislatívnymi postupmi v dôsledku ich osobitného ustanovenia v zmluvách, a preto procesné povinnosti oboch inštitúcií – Rady aj Parlamentu – nie sú menšie ako tie, ktoré vyplývajú z riadneho legislatívneho postupu;
  - G. keďže v určitých prípadoch, keď sa uplatňuje mimoriadny legislatívny postup, sa Rada musí uznášať jednomyseľne;
  - H. keďže Rada odmietla začať rokovania v prípade viacerých mimoriadnych legislatívnych postupov, pretože nesúhlasila s pôvodným návrhom, ktorý predložil Parlament;
  - I. keďže rešpektovanie autority a úlohy inštitúcií je jednou zo základných zásad ústavného práva členských štátov;

---

¹⁰ Ú. v. EÚ C 264 E, 13.9.2013, s. 41.

- J. keďže vo viacerých prípadoch Rada vo svojej pozícii nezohľadnila dlhodobé odporúčania Komisie a Parlamentu, čím odsunula rozhodnutie bez akéhokoľvek časového rámca na jeho prijatie alebo rozhodnutie dokonca úplne zablokovala; keďže v niektorých prípadoch Rada uplatnila právo veta, ktoré nebolo právne odôvodnené konkrétnymi argumentmi alebo vysvetleniami založenými na zmluve;
- K. keďže pri spolupráci medzi inštitúciami sa musia dodržiavať zásady inštitucionálnej rovnováhy a vzájomnej lojálnej spolupráce, ako sa stanovuje v článku 13 ods. 2 ZEÚ;
- L. keďže vzájomná lojálna spolupráca si vyžaduje, aby inštitúcie spolupracovali v dobrej viere, navzájom sa podporovali a upustili od akýchkoľvek opatrení, ktoré by bránili ostatným inštitúciám vo výkone ich právomocí;

Všeobecné aspekty

- 1. pripomína, že primárnym právom EÚ sa zavádzajú dva hlavné postupy prijímania legislatívnych aktov: riadny legislatívny postup a mimoriadny legislatívny postup;
- 2. poznamenáva, že Parlament a Rada sú do jednotlivých postupov zapojené v rôznej miere;
- 3. zdôrazňuje, že hoci je do mimoriadnych legislatívnych postupov zapojený Parlament aj Rada, postavenie týchto dvoch inštitúcií nie je rovnocenné;
- 4. vyjadruje poľutovanie nad tým, že vo väčšine mimoriadnych legislatívnych postupov Parlament nemá plnohodnotné participatívne a rozhodovacie práva; žiada, aby sa posilnila úloha Parlamentu v mimoriadnych legislatívnych postupoch s cieľom umožniť mu plne a rovnocenne sa zapájať do rokovaní s Radou;
- 5. uznáva, že práva inštitúcií v rámci rôznych postupov a špecifiká týchto postupov poskytujú manévrovací priestor, ktorého využitie je súčasťou medziinštitucionálnej súťaže; zdôrazňuje však, že tento manévrovací priestor sa musí vždy vnímať ako súčasť dobrej viery pri skutočnom výkone pridelenej právomoci spoluzákonodarcu a že sa nesmie prekročiť hranica medzi manévrovacím priestorom a prekážkami;
- 6. uznáva, že zmluvy neukladajú Rade žiadnu lehotu na reakciu na legislatívnu iniciatívu prijatú Parlamentom; zastáva však názor, že Rada by v záujme dodržania zásady vzájomnej lojálnej spolupráce mala prijať svoju pozíciu v primeranom časovom rámci;

Akty prijímané Radou alebo Európskou radou na základe iniciatívy Parlamentu a po získaní jeho súhlasu

- 7. poukazuje na to, že Lisabonskou zmluvou sa Parlamentu udeľuje priame právo iniciatívy zahŕňajúce rôzne mimoriadne legislatívne postupy, ktoré sa týkajú jeho právomoci samostatne sa organizovať, jeho kontrolnej funkcie, ako aj jeho demokratickej legitimity vrátane volebných procesov ako jedinej priamo volenej inštitúcie EÚ; zdôrazňuje osobitné a posilnené ústavné postavenie otázok, ktoré sú predmetom iniciatívy Parlamentu; vyjadruje poľutovanie nad tým, že tieto mimoriadne legislatívne postupy boli z dôvodu absencie súhlasu Komisie a požiadavky

jednomyseľnosti pri hlasovaní v Rade¹¹ úspešne ukončené len zriedka, čo zásadne znižuje vyjednávaciu silu Parlamentu; domnieva sa, že zmluvy takéto postupy takmer neupravujú, a žiada novú medziinštitucionálnu dohodu medzi tromi inštitúciami venovanú výlučne tejto záležitosti pri plnom rešpektovaní osobitného ústavného postavenia týchto postupov;

8. pripomína, že Parlament predložil 23. mája 2012 návrh nového nariadenia na úpravu ustanovení upravujúcich výkon jeho vyšetrovacích právomocí s cieľom posilniť dostupné nástroje vyšetrovania a posilniť právomoc vyšetrovacích výborov;
9. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že rokovania s Radou a Komisiou o vyšetrovacích právomociach uviazli na mŕtvom bode, ako aj nad tým, že Rada a Komisia nespolicovali dostatočne s Parlamentom s cieľom viesť formálne diskusie; pripomína, že dlhotrvajúca neochota Rady reagovať na návrh Parlamentu predstavuje porušenie článku 265 ZFEÚ, a teda jasný prípad nečinnosti; vyzýva Radu a Komisiu, aby dodržiavali zásadu vzájomnej lojálnej spolupráce zakotvenú v článku 13 ods. 2 ZEÚ a spolupracovali s Parlamentom s cieľom prekonať súčasné inštitucionálne blokovanie pred koncom tohto volebného obdobia; pripomína, že prijatie nového nariadenia o vyšetrovacích právomociach Parlamentu si nevyžaduje jednomyseľnosť v Rade;
10. pripomína, že Parlament prijal 3. mája 2022 svoju pozíciu k návrhu reformy európskeho volebného práva s cieľom podporiť europeizáciu verejnej sféry EÚ, vznik skutočnej celoeurópskej politickej diskusie pred voľbami do Európskeho parlamentu a záujem občanov o európsku politiku a zvýšiť demokratickú legitimitu Únie;
11. uznáva, že niektoré členské štáty vyjadrili výhrady k určitým prvkom tohto návrhu; vyjadruje však poľutovanie nad neprimeraným odkladom začatia rokovaní o správe Parlamentu, čo je v rozpore so zásadou lojálnej spolupráce; opakuje, že chýbajúca jednomyseľnosť v súvislosti s návrhom legislatívnej správy nepredstavuje platný dôvod na nezapojenie sa do úsilia o dosiahnutie kompromisu; naliehavo vyzýva španielske a belgické predsedníctvo Rady, aby tento spis stanovili za prioritu a zapojili sa do hľadania konsenzu v súvislosti s vypracovaním pozície Rady s cieľom pracovať na dosiahnutí dohody s Parlamentom o reforme európskeho volebného zákona pred budúcimi voľbami do Európskeho parlamentu;
12. zdôrazňuje, že politické a právne obavy, ktoré vyjadrila Rada, by nemali byť zámkou na nezapojenie sa do dosiahnutia dohody o návrhu Parlamentu; zdôrazňuje, že o týchto obavách by sa malo včas diskutovať v rámci otvoreného a konštruktívneho dialógu medzi spoluzákondarcami;
13. zdôrazňuje, že Parlament má nielen právo začať postup, ale vyžaduje sa aj jeho súhlas s pozíciou Rady; domnieva sa, že každé oneskorenie v práci Rady ohrozuje demokratizáciu EÚ so zreteľom na voľby v roku 2024, pretože rozhodnutie Rady môže nadobudnúť účinnosť až po jeho schválení členskými štátmi v súlade s ich príslušnými ústavnými požiadavkami;

---

¹¹ Tematická sekcia pre práva občanov a ústavné veci Generálneho riaditeľstva pre vnútorné politiky Únie, Právo iniciatívy Európskeho parlamentu, s. 34 – 35, júl 2020.

14. odporúča, aby v súlade s Medziinštitucionálnou dohodou o lepšej tvorbe práva¹² legislatívny postup vyplývajúci z práva legislatívnej iniciatívy, ktoré sa priznáva Parlamentu v zmluvách, zahŕňal požiadavku na stanovenie legislatívneho harmonogramu pre príslušné iniciatívy, ktorý by bol podobný harmonogramu riadneho legislatívneho postupu; pripomína, že hoci článok 226 ZFEÚ neukladá Rade a Komisii povinnosť rokovať, takýto mimoriadny legislatívny postup musí byť v súlade s ustanoveniami Medziinštitucionálnej dohody o lepšej tvorbe práva týkajúcimi sa inštitucionálnej povinnosti všetkých troch inštitúcií rokovať;
15. pripomína Komisii, aby v týchto mimoriadnych legislatívnych postupoch nezanedbala svoju úlohu strážkyne zmlúv a neustranného sprostredkovateľa; očakáva, že Komisia bude zohrávať aktívnu úlohu pri uľahčovaní dialógu o uvedených spisoch tým, že bude aktívne spolupracovať s Radou a Parlamentom a predkladať návrhy, ako možno prekonať existujúce patové situácie;

Mimoriadny legislatívny postup, ktorý si vyžaduje súhlas Parlamentu

16. poukazuje na to, že Európska rada je povinná prijať jednomyseľne rozhodnutie o zložení Európskeho parlamentu na základe iniciatívy Parlamentu a po získaní súhlasu väčšiny poslancov Parlamentu; zdôrazňuje, že z dôvodu práva iniciatívy, ktorým disponuje Parlament v rámci tohto postupu, a jeho priameho vplyvu na zastúpenie občanov EÚ si rokovania o tomto rozhodnutí vyžadujú vysoký stupeň medziinštitucionálneho dialógu a zosúladenia v súlade so zásadou vzájomnej lojálnej spolupráce; zdôrazňuje, že hoci návrh vychádza zo samotného Parlamentu, jeho následný súhlas je dôležitý, keďže Európska rada má právo návrh zmeniť;
17. zdôrazňuje, že Parlament si v súlade so svojím návrhom o európskom volebnom práve, ktorý čaká na prerokovanie v Rade, želá ponechať rezervu 28 kresiel pre poslancov zvolených v budúcom volebnom obvode pre celú Úniu;
18. pripomína, že 15. júna 2023 Parlament prijal návrh rozhodnutia Európskej rady o zložení Európskeho parlamentu na volebné obdobie 2024 – 2029, ktorého cieľom je upraviť rozdelenie kresiel s cieľom zabezpečiť zostupne pomerné zastúpenie členských štátov; pripomína, že v návrhu Parlamentu sa v súlade s jeho návrhom z 3. mája 2022 o reforme európskeho volebného zákona prideluje 28 kresiel volebnému obvodu pre celú Úniu; v tejto súvislosti opakuje, že rozhodnutie o zložení Európskeho parlamentu a reforma európskeho volebného zákona sú z politického a právneho hľadiska prepojené; vyjadruje poľutovanie nad tým, že Európska rada na rozdiel od svojej žiadosti vyjadrenej vo svojej pozícii z 15. júna 2023 k zloženiu Európskeho parlamentu výrazne zmenila svoj návrh a neinformovala Parlament o svojom zámere vypustiť kľúčové ustanovenia návrhu, ktorý predložil Parlament;
19. pripomína, že nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec (VFR)¹³, sa prijíma v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom, v rámci ktorého sa Rada uznáva jednomyseľne po získaní súhlasu

---

¹² Medziinštitucionálna dohoda z 13. apríla 2016 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o lepšej tvorbe práva (Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1).

¹³ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 11).

Parlamentu absolútnou väčšinou;

20. víta rozvoj medziinštitucionálnych postupov, pri ktorých napriek tomu, že Parlament má len vyjadriť svoj súhlas, rokovania prebiehajú vo forme „trojstranného dialógu“ o balíku zahŕňajúcom nariadenie o VFR a rozhodnutie Rady o vlastných zdrojoch¹⁴; vyjadruje však poľutovanie nad rastúcou úlohou Európskej rady v rokovaní o VFR, čo výrazne mení zásadu medziinštitucionálnej rovnováhy, ako sa stanovuje v zmluvách; domnieva sa, že na rokovania o VFR by sa mal uplatňovať riadny legislatívny postup a že Parlament by mal mať v súlade s návrhmi Konferencie o budúcnosti Európy plné rozpočtové právomoci;
21. zdôrazňuje, že hoci návrh pochádza od samotného Parlamentu, jeho následný súhlas je dôležitý, pretože Rada má právo návrh zmeniť, a len súhlas Parlamentu s konečným aktom zaručuje, že Parlament súhlasí s pravidlami upravujúcimi jeho vlastné voľby; domnieva sa, že akékoľvek oneskorenie v práci Rady by poškodilo úspech celého procesu, pretože rozhodnutie Rady môže nadobudnúť účinnosť až po jeho schválení členskými štátmi v súlade s ich príslušnými ústavnými požiadavkami;

Mimoriadny legislatívny postup, ktorý si vyžaduje konzultáciu s Parlamentom

22. pripomína, že v určitých prípadoch spočíva mimoriadny legislatívny postup v prijatí legislatívneho aktu Radou po získaní stanoviska Parlamentu; zdôrazňuje, že hoci je Rada povinná s Parlamentom len konzultovať, nemôže prijať konečné rozhodnutie skôr, ako Parlament zaujme stanovisko, tak aby Rada mohla toto stanovisko skutočne vziať na vedomie; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že Parlament by mal konať v primeranom časovom rámci;
23. zdôrazňuje, že hoci Rada nie je povinná stanovisko Parlamentu zohľadniť, konzultácia s Parlamentom nielenže predstavuje v súvislosti s niektorými mimoriadnymi legislatívnymi postupmi zásadnú procesnú požiadavku, ale zároveň vysiela silný politický signál a posilňuje demokratickú legitimitu rozhodnutia; vyzýva tieto tri inštitúcie, aby preskúmali možné spôsoby, ako zabezpečiť, aby sa stanovisko Parlamentu náležite zohľadnilo ako inštitucionálna povinnosť a aby sa odrazilo v právnych predpisoch;
24. pripomína, že jeden z prípadov, v ktorých môže Rada prijať rozhodnutie len po konzultácii s Parlamentom, sa týka uplatňovania ustanovení schengenského *acquis* – čo je povinnosť vyplývajúca z článku 4 ods. 2 Aktu o prístupí Bulharska a Rumunska z roku 2005¹⁵;
25. opakuje svoju výzvu Rade, aby okamžite prijala kladné rozhodnutie o prístupí Rumunska a Bulharska k schengenskému priestoru voľného pohybu;
26. poukazuje na to, že schengenský priestor je jedným z najväčších úspechov Európskej únie, a považuje za neprijateľné, že Rada stále neprijala rozhodnutie o prijatí Bulharska a Rumunska, hoci Komisia už v tomto zmysle vydala oficiálne odporúčanie, Parlament o to žiadal vo viacerých uzneseniach a obe krajiny už dlho spĺňajú nevyhnutné

¹⁴ Rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053 zo 14. decembra 2020 o systéme vlastných zdrojov Európskej únie a o zrušení rozhodnutia 2014/335/EÚ, Euratom (Ú. v. EÚ L 424, 15.12.2020, s. 1).

¹⁵ Ú. v. EÚ L 157, 21.6.2005, s. 203.

podmienky;

27. pripomína, že Komisia predložila v novembri 2021 návrh smernice Rady, ktorou sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania práva voliť a byť volený vo voľbách do Európskeho parlamentu pre migrujúcich občanov Únie, v súvislosti s ktorým sa vyžaduje konzultácia Parlamentu; zdôrazňuje, že v posúdení vplyvu Komisie pripojenom k uvedenému návrhu sa uvádza súbor pretrvávajúcich vážnych prekážok pri uplatňovaní volebných práv migrujúcich občanov; pripomína, že Parlament prijal svoju pozíciu vo februári 2023, aby uľahčil nadobudnutie účinnosti tejto smernice včas pred voľbami do Európskeho parlamentu v roku 2024; vyjadruje poľutovanie nad tým, že odpovede Komisie na pozíciu Parlamentu boli mimoriadne negatívne, a že Komisia namiesto toho, aby si zvolila konštruktívny prístup a dôveryhodne sa pokúsila o možné zlepšenia na základe návrhov Parlamentu, rozhodla sa odpovedať záporne a zamietla návrhy zo silne formálnych dôvodov; očakáva, že Rada bude diskutovať o tomto spise, a ďalej očakáva, že sa Rada bude zaoberať jej stanoviskom a urobí všetko, čo je v jej silách, aby spolupracovala s Parlamentom na zlepšení situácie migrujúcich občanov Únie;
28. konštatuje, že zo znenia samotných zmlúv vyplýva, že uskutočnenie konzultácií je jedinou právnou povinnosťou; poukazuje však na to, že so zreteľom na vzájomnú lojálnu spoluprácu sa inštitúcia, ktorá akt prijíma, musí zaoberať stanoviskom a mala by odôvodniť, prečo sa rozhodla neriadiť sa ním; vyzýva Radu, aby poskytla právne vysvetlenie nerešpektovania posúdenia Komisie a výziev Parlamentu v prospech pristúpenia Rumunska a Bulharska k schengenskému priestoru;
29. opakuje, že ak sa uplatní mimoriadny legislatívny postup a dohoda sa nedosiahne v primeranej lehote, Komisia by musela legislatívny návrh stiahnuť alebo prepracovať;

Spolupráca medzi inštitúciami

30. zdôrazňuje, že vzťahy medzi inštitúciami EÚ sa riadia zásadami inštitucionálnej rovnováhy a vzájomnej lojálnej spolupráce zakotvenými v článku 13 ods. 2 ZEÚ;
31. pripomína, že účasť Parlamentu v akejkoľvek forme ustanovenej zmluvami odráža základnú demokratickú zásadu, podľa ktorej sa občania podieľajú na rozhodovacom procese prostredníctvom volených zástupcov;
32. poukazuje na to, že v rámci vzájomnej lojálnej spolupráce sú inštitúcie povinné navzájom sa informovať a konzultovať, tak aby bolo na konci postupu možné udeliť súhlas; trvá preto na tom, že súhlas nie je len v potvrdení alebo zamietnutí, ale v skutočnosti zahŕňa dodržiavanie obsahu legislatívneho aktu, a preto by mal byť výsledkom nepretržitého dialógu s cieľom nájsť vzájomne prijateľnú dohodu prostredníctvom lojálnej spolupráce;
33. pripomína spôsob práce rokovacej skupiny Parlamentu, ktorý viedol k prijatiu revidovaného štatútu európskeho ombudsmana po rokoch odmietania Rady udeliť súhlas a ktorý zahŕňal neformálne konzultácie s Radou a Komisiou; pripomína, že tento prístup umožnil Rade predvídať hlavné legislatívne možnosti Parlamentu a v prípade potreby umožnil obom inštitúciám nájsť kompromisné riešenia na odblokovanie prijatia tohto spisu; domnieva sa, že by to malo predstavovať praktický precedens pre iné oblasti, v ktorých sa vyžaduje súhlas;

34. domnieva sa, že ak sa nedodržiava zásada vzájomnej lojálnej spolupráce, mal by sa zapojiť Súdny dvor EÚ a malo by sa uplatniť okamžité riešenie vrátane prípadného zrušenia hlasovania;

Odporúčania

35. vyzýva Komisiu, aby bezodkladne predložila návrh na preskúmanie Medziinštitucionálnej dohody o lepšej tvorbe práva s cieľom vymedziť mimoriadne legislatívne postupy; zdôrazňuje, že revidovaná medziinštitucionálna dohoda by sa mala osobitne zamerať na postupy, v ktorých má Parlament právo iniciatívy, právne odôvodnenia veta v Rade a podporu plného dodržiavania príslušných participatívnych práv a zásad inštitucionálnej rovnováhy a vzájomnej lojálnej spolupráce pri mimoriadnych legislatívnych postupoch vrátane súboru procedurálnych opatrení, v ktorých sa od spoluzákonodarcov požaduje, aby sa zapojili do otvoreného a konštruktívneho dialógu a rokovaní o legislatívnych aktoch, na ktoré sa vzťahuje mimoriadny legislatívny postup, pričom sa zachová ich rovnocenné postavenie a zabráni sa neochote Rady rokovať s Parlamentom;
36. zdôrazňuje, že je potrebné vymedziť presné požiadavky týkajúce sa časového rámca na prijatie alebo zamietnutie aktu Radou vrátane lehôt, aby sa lepšie zabezpečilo dodržiavanie zásady vzájomnej lojálnej spolupráce a aby sa zabránilo inštitucionálnemu blokovaniu; vyjadruje poľutovanie nad tým, že Rada odložila rozhodnutie o pristúpení Rumunska a Bulharska k schengenskému priestoru o 12 rokov, a to napriek pozitívnym odporúčaniam Komisie, pokiaľ ide o splnenie kritérií;
37. zdôrazňuje, že lehoty, ktoré sú uplatniteľné pre príslušné inštitúcie v rámci rôznych postupov, či už v primárnom práve alebo prostredníctvom opatrení stanovených v Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva, musia tiež rešpektovať zásadu rovnosti medzi inštitúciami;
38. trvá na svojej požiadavke zverejnenia verejných pozícií členských štátov v čase prijatia aktu v Rade; ďalej trvá na tom, že Rada by mala systematicky zaznamenávať totožnosť členských štátov, keď vyjadrujú svoje pozície v Rade; žiada, aby odôvodnenia zodpovedali ustanoveniam zmluvy, dodržiavaniu základných práv všetkých občanov EÚ a členských štátov a Charte základných práv Európskej únie vo všetkých prípadoch, keď členské štáty uplatňujú na konkrétne rozhodnutie právo veta; zdôrazňuje, že ak hlasovanie nie je právne odôvodnené alebo porušuje ustanovenia zmluvy, mal by sa vyzvať Súdny dvor EÚ a malo by sa prijať okamžité riešenie vrátane zrušenia hlasovania; vyzýva EÚ a vnútroštátne inštitúcie, aby v nadchádzajúcich úvahách o zmenách zmluvy našli účinné riešenia na prekonanie jednomyselnosti vrátane preklenutia politickej priepasti medzi rozhodovaním kvalifikovanou väčšinou a jednomyselnosťou;
39. pripomína význam včasnej spolupráce a koordinovanej právnej analýzy medzi inštitúciami EÚ, čo by mohlo prispieť k predchádzaniu inštitucionálnemu blokovaniu spôsobenému výlučne právnymi obavami, a nie politickými výhradami;
40. považuje za potrebné zvýšiť úsilie všetkých inštitúcií, aby ako výsledok legislatívneho procesu zverejňovali texty, ktorých obsah je jednotný vo všetkých úradných jazykoch a ktoré v záujme jednotného uplatňovania práva v celej Únii musia všetci zodpovední aktéri vykonávania právnych predpisov, aktéri v súdnictve a vo výkonnej moci na

všetkých úrovniach dôsledne vykladať a uplatňovať;

41. opakuje svoju výzvu na urýchlenú zmenu zmlúv s cieľom rozšíriť uplatňovanie riadneho legislatívneho postupu na niektoré oblasti politiky, v ktorých sa v súčasnosti uplatňujú mimoriadne legislatívne postupy, napríklad na otázky týkajúce sa schengenského priestoru alebo VFR; konštatuje však, že vo všeobecnosti by sa mala prekonať jednomyselnosť a ratifikácia na úrovni členských štátov;
42. požaduje okamžitú aktiváciu premostovacích doložiek, vďaka čomu bude v kľúčových oblastiach politiky možné prejsť od mimoriadnych legislatívnych postupov k riadnemu legislatívnemu postupu, čím sa zlepši schopnosť EÚ konať, kým nenadobudnú účinnosť zmeny k zmluvám;
43. vyzýva politické strany, aby zabezpečili, že ich volebné programy budú vyjadrovať ich oddanosť návrhu Európskeho parlamentu na nové a aktualizované nariadenie o jeho vyšetrovacích právomociach, a vyzýva jednotlivých volebných lídrov, aby ponúkli svoju verejnú a politickú podporu v tejto veci;
  -
  - ◦
44. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Európskej rade, Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ GESTORSKÝM VÝBOROM

Dátum prijatia	28.11.2023
Výsledok záverečného hlasovania vo výbore	+: 14 -: 2 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Gabriele Bischoff, Ana Collado Jiménez, Charles Goerens, Brice Hortefeux, Victor Negrescu, Max Orville, Antonio Maria Rinaldi, Pedro Silva Pereira, Rainer Wieland
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Vladimír Bilčík, Mercedes Bresso, Christian Doleschal, Cyrus Engerer, Maite Pagazaurtundúa
Náhradníci (článok 209 ods. 7) prítomní na záverečnom hlasovaní	Malte Gallée, Francisco Guerreiro

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE

14	+
PPE	Vladimír Bilčík, Ana Collado Jiménez, Christian Doleschal, Niclas Herbst, Rainer Wieland
Renew	Charles Goerens, Max Orville, Maite Pagazaurtundúa
S&D	Gabriele Bischoff, Mercedes Bresso, Victor Negrescu, Pedro Silva Pereira
Verts/ALE	Malte Gallée, Francisco Guerreiro

2	-
ID	Antonio Maria Rinaldi
PPE	Brice Hortefeux

0	0

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania